

'Sëedhe 'ö Pɔdhö -ya bɔ Atanna -bha me -nu 'wo Gadhatö -se 'gü -a -nu -dhe

-Tuabhonaɔ

1 ¹ Mang Pɔdhö -me 'ö me 'bha 'yii n -ya ma -kë Yesu -bha bɔme 'ka -sü ya- 'gü, "een 'ö Atanna 'yii bɔ 'zü me 'bha -ta kö -yö n -ya, "këe 'ö ga yöö -dede waa- ö Gbö Yesu Klisi 'ö- -bö 'ö- bho ga 'gü bha -në- -nu 'gü 'yö 'wo n -ya bha, ² yaa- -bha me "pɛpɛ 'yi -dhe ya- 'gü -në 'yi 'sëedhe ya- bɔ -a -bha 'kɔdhigüme -nu 'ka- -bha 'ka Gadhatö -se 'gü bha ka -dhe. ³⁻⁴ Kwa Dë Atanna waa- kwa Dëme Yesu Klisi 'ö ö -dɪ nu kwaa- 'wɔn yaa -nu -wɔn 'gü, kë "dhü kö 'ö kwa dha -tosea yaa 'ö "kpɔng ya- -taa -a -gɔ -dhe -kɔ 'ö gun- 'ka kwa Dë, kwa -bha Atanna zuë" "piü -a 'dhö bha, -wo -gasite waa- zuë" 'waanu -sü nu ka -dhe. ⁵ Kwa Dë Atanna 'ö "dhü bha kö yö -në- 'tɔ- bhɔ -todhü 'ka bha 'aa -yö kë!

Atanna -wɔ -bha -kë "dhü do -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

⁶ (N dheebhang -nu,) -a -kë kö 'ka 'to 'ka "kan Atanna -bha 'piö- "dhü, kö 'ka 'dhang bho 'wɔn -taɔng -së -dee 'bha "dhiü "këe kö yö -në ka -dhe kö 'ka bɔ 'ö 'ka Klisi -bha -gasite 'ö- -kë kwa -dhe bha- 'saa- 'gü -sü -zë 'wɔn -në n kɔn. ⁷ Kö- kë -dhe -a pö 'a- wo "dhü bha 'wɔn -taɔng -së bha- suu "wëe 'bha -në 'dhö -a 'dhe 'a- pö ka -dhe bha- zian 'gü 'yö 'ka -da 'zü- 'gü 'yaa -mü. "Këe me -në -da sië ka -gɔ 'gü 'yö ka zuë" kaan- sië "kwëë. Kë "dhü kö naɔ -së 'ö go Klisi "piü 'ö 'ka- ma bha- -wɔn -yö 'ma -zukplü -bha. ⁸ "Këe a- -pö ka -dhe -dhe -yö -kë yi -zian -në yi 'ka oo, -yö -kë Atanna -bha "kië -zian -në- 'ka 'ö go dhang- 'gü 'ö nu, 'ö 'wɔn -taɔng -së suu "wëe 'bha pö ka -dhe -a 'dhe 'yi- pö ka -dhe bha- zian 'gü, -a -me -bha "dhang -në bha!

⁹Ya- bleesü pö ka -dhe, 'yö 'a- 'bha pö sië 'zü bha. A- -pö -dhe kö me "wæ 'bha -yö nu kö -yö 'wɔn -taɔng -së suu "wæ 'bha pö ka -dhe -a 'dhe kö 'yi- pö ka -dhe bha-zian 'gü, -a -mɛ -bha "dhang -në bha!

¹⁰-A pö 'a- wo "dhü bha 'yii kē -dhe a me "bhu- -nu -bha "dhe -ya n -ta -dhe -në- mɔɔ- sië. 'Mii n -dɪ -dhi me -dhe -dhe mɔɔ-. =Ya kē -dhe a yö -në -dhe mɔɔ- sië 'nu, kö 'mii 'dho kē Klisi -bha gwëemi 'ka.

Pɔdhö -bha -kë Yesu -bha bɔme 'ka -kɔ -dhiang 'ö- zë

¹¹N dheebhang -nu, a- -pö ka -dhe kö -yö 'to ka "yaan -dhe naɔ -së 'ö go Atanna "piü 'a- pö ka -dhe bha 'yii 'go mɛbhudhe 'gü. ¹²-A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü -dhe 'mii- ma me 'bha -ta, "ɛɛn 'mii- draan- me 'bha "piü, Yesu Klisi yöö =dede =në "sɛ bho- -ta n -dhe.

¹³'Sa n "ta -kɔ 'kò gun Zuifö -nu -bha Atanna -dhökë -kɔ 'gü (kö 'mii kē -kò 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ 'ka) ka yö -zë -dɔ. -Kɔ 'a gun 'wɔn bho sië- 'ka Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'gü n -sɔbhɛɛ =dede 'ka, kē "dhü kö -wɔn bho- -bha bha ka- -dɔ. ¹⁴"Yi 'yaa gun zun sië Zuifö -nu yi -bha Atanna -dhökë -kɔ -bha n -gɔ -kɔ -nu 'ö- 'gü, 'ö 'a -ziö 'ka n "tuma -nu 'wo yi -gɔ "sɛ 'gü -a -nu 'gbɛ =dede -ta bha ka- -kɔ -dɔ. Yi dɛ -nu wɔ -kɔ -pɛng 'ö gun dɔ sië n -ta -kɔ -nu 'ö- 'gü "dhiü ziö 'ka bha ka- -kɔ -dɔ.

¹⁵"Kɛɛ =dhe 'ö ga 'mɛ 'ö n -ya -dɪ -ta kò 'a kē 'ö -bha yékémɛ 'ka, kö 'mii bho -zianwo -kö, 'ö n -dhe 'ö -bha -gasite bha- -bha bha- 'gü, ¹⁶kò 'ö- -zɔn n -dhe -dhe Yesu Klisi bha 'ö Gbö -mü, 'yö- -ta -pɪ n -dhe, kē "dhü kö 'a- -dhiang zë me 'waa Zuifö 'ka- -nu -dhe, (mang -dɪ 'pö 'mii za 'bha dɔ- 'gü,) 'mii me 'bha dhɛɛ" 'kpɔ. ¹⁷'Sa 'mii "wliü 'kaa 'dho 'mɛ 'wo gun Yesu -bha bɔme -nu 'ka n "dhiü 'wo gun Zedhizadhemö bha- -nu -dhe 'gü, kö 'a n -dɪ -zɔn -nu -dhe "ɛɛn kö -wo n -klang kē, a -wliü 'a dho Adhabi -sɛ ('ö 'mɛ 'wo bha- 'bha 'yaa mü bha) -në- 'gü do. -Dhe 'a go mü, 'yö 'a n yee -kē 'a dho Damasö -pö 'gü. ¹⁸-Dhe 'ö -kwe -yaaga =ya ziö, 'yö 'a gun -na 'dho Zedhizadhemö kö 'a Piedhö dɔ, 'yö 'a -dhekpaɪyi -kaɔng do ga "sɔɔdhu -kē -a -dhe 'gü. ¹⁹"Kɛɛ -dhekpaɪyi -zian 'a- -kē mü "dhü bha 'mii kwa Dëme -bha bɔme -nu bha- 'bha yö, kö 'yii kē- 'zlaa- Zakö -zë 'ka.

²⁰Dhiang 'a- zë sië ka -dhe ya, a- -zë -sii =dede -ta, 'yaa =sua 'ka.

²¹-Dhe 'a go Zedhizadhemö, 'yö 'a dho "sɛgɔ "wæ 'dhe -nu 'wo -kē Siidhi -sɛ waa- Sidhisi -sɛ -nu 'ka bha- -nu 'gü. ²²⁻²³"Tüng "pɛpɛ 'a- -kē 'a -ziö 'ka "sɛ -nu 'gü "dhü bha, kö Atanna -bha 'kɔdhigümɛ 'dhe -nu 'kö 'wo Zude -sɛ 'gü bha =waa- ma =në wo wo "tu 'ka -dhe 'mɛ 'ö gun Atanna -bha mɛ -nu kwa -wëë -kē wo sië "tüng 'bha 'gü bha =ya zun -zɪ -yö -a -dhe -sü 'ö gun 'wɔn =gban "pɛpɛ suu kē sië kö 'ö- 'gü see- bha- -dhiang zë -sü -bha, "kɛɛ kö 'wii n dɔ -kö. ²⁴"Kɛɛ kö -wa nue" -zë bho sië n -wɔn 'gü.

Pɔdhö -bha -dho zun Yesu -bha bɔme -nu 'wo Zedhizadhemö -a -nu -dhe 'gü -kɔ -dhiang 'ö- zë

2 ¹-Dhe 'ö -kwe -kaɔng do ga -yiisiö =ya ziö, 'yö 'a dho 'zü -deewo Zedhizadhemö, yaa- Baanabasö waa- Titö -nu 'dhö. ²'Dho -zian 'a-

wo mü "dhü bha, Atanna yöö =dede =në- =zɔn n -dhe. =Dhe 'ma 'dho 'ma -loo mü, 'yö -kɔ 'a- -bha naɔ -së 'ö- bɔ mɛ "bhu- -nu -dhe bha- -dhiang zë sië- 'ka 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü bha 'a -ziö -gen 'gü- -nu -dhe, "kɛɛ 'yö 'a- -ya -a mɛ 'dhe 'wo -gɔmɛ -nu 'ka bha- -nu -kuu "dhiü =ple 'gü, kɛ "dhü kö yë bha- 'dhe 'a- kɛ sië waa- 'dhe 'ma- kɛ 'nu bha ('wa 'dho- pö- -bha -dhe wo -kɔ 'yaa- 'gü ö-) 'gbaa -yö to. ³Dho 'yi- wo bha n "tayɔɔ 'ö -kɛ Titö 'ka, 'ö Glɛkö 'ka, ('ö 'yaa Zuifö 'ka kö yöö 'go 'gbannë 'gü, "kɛɛ 'ö -ya 'dhang bho 'pö Yesu -wɔn "dhiü) bha, -gɔmɛ -nu bha 'wii -gban -a -dho 'gbannë 'gü -wɔn 'gü, (yë 'a- -kɛ bha- "dhia -zian =në kɛ ma- -nu 'gü). ⁴"Kɛɛ 'sa kö -dɪ -kɛ kwa dheebhang 'ka Yesu -bha ziantamɛ -nu -wo yi kpö 'gü mü 'ö gun wo -zë -nu "piü =dhe -yö 'dho 'gbannë 'gü gbonggbongdhö. Mɛ 'wo "dhü bha -wo -kaan yi 'ka =dhe 'wɔnsuanbhome -nu 'dhö yi tii' 'ka, kö -ya -dɪ 'flëë- 'gü -sü 'kwa- =sɔɔ Yesu Klisi 'saa- 'gü bha 'wo- dɔ. 'Sa -yö -gun wo -zë -a -nu "piü 'nu =dhe 'wo yi "gan =në- wo 'zü -deewo kö 'wo yi -da =dhuëndhe bha- 'gü wo "piü. ⁵"Kɛɛ -a -nu -bha -nëng 'gü -sü 'ö "dhü bha- =gban 'gü 'yii- "wɪ- -nu -gɔ -bha tongtongdhö, kɛ "dhü kö tɛan- -zian 'yi- =zɔn 'mɛ 'kaa Zuifö 'ka ka -dhe 'ö -gban Atanna -bha naɔ -së -bha bha 'ya 'dho 'go "gblɔv.

⁶'Sa 'mɛ 'wo -kɛ "yan -to Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu -bha -mɛ -nu 'ka -a -bha zian -ta 'ö 'wo gun -gɔmɛ -nu 'ka bha, -a -nu -bha -kɛ "dhü -sü =gban waa- -bha -bha 'wii 'tɔng- -dee 'bha dɔ yi -dhe, "kɛɛ n "tɔ -zian 'yaa gun- -nu -bha -kɛ -gɔmɛ 'ka -sü -bha, -a -gen -mü =dhe Atanna 'yaa mɛ -zë 'gü zë kö -yö mɛ 'bha fië- bho mɛ 'bha -bha. ⁷"Kɛɛ woo -zian -zë, -dhe 'kö 'wo- 'wɔn -zë dɔ =dhe Atanna =në n -ya 'ö -bha naɔ -së bha- -dɔ mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu -gɔmɛ 'ka, =dhe -kɔ 'ö Piedhö 'dhö- 'ka Zuifö -nu kpö 'gü 'pö -a 'dhö, -a "dhia =në ma- -nu 'gü. ⁸'Sa mɛ do 'ö Piedhö -ya Yesu -bha bɔmɛ 'ka Zuifö -nu kpö 'gü bha =në n -ya 'pö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü. ⁹=Dhe 'ö =waa- 'wɔn dɔ =dhe Atanna yöö =dede =në -gasite bha- -kɛ n -dhe, Zakö waa- Piedhö waa- Zan 'wo =dhe =kaɔ 'ö -ya -sü 'ka -a -bha mɛ -nu 'wo Zedhizadhemö -a -nu -gɔ -a 'dhö bha, -wo wo -kɔ =në- -da yaa- Baanabasö yi =kweng, 'yö yi -wɔ -yö -kɛ do -a -bha yë bha- kɛ -sü 'gü =dhe: yi -zë 'yi 'dho yi -bha 'ka 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü, kö wo -zë 'wo 'to wo -bha 'ka Zuifö -nu kpö 'gü. ¹⁰-Dhio 'wo- dɔ yi -ta 'yö 'wo- pö =dhe yi -zɔ 'ya 'dho bho "flɛɛmɛ -nu 'wo- -nu kpö 'gü bha =në- -nu 'ka doseng kö 'yi- -nu -ta 'kun. 'Sa yii -dɪ 'pö yi kɛ pë =gban -pë =gban -kɛ kö 'ya 'dho -fië -dhio 'ko bha =në- -bha tongtongdhö.

¹¹"Kɛɛ =dhe 'ö Piedhö =ya nu Angtiɔsö yi do 'ka, 'mii -kpla -gɔ, a kɛ =sua -ye "yan- mɛ kpö 'gü. -A -gen -mü =dhe 'ö gun "dhü kö =ya zian 'to. ¹²-A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe 'ö gun kö 'mɛ 'wo go Zakö -dhe 'gü Zedhizadhemö 'wii nu -kö kwa -dhe 'gü, Piedhö waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka 'ö =wa bɔ Yesu 'ka -wo -gun pë -bhö sië wo "kwëë, "kɛɛ =dhe 'ö 'mɛ 'wo bha =wa nu =wa =loo mü, 'yö 'ö bo pë -bhö -a -nu "piü -sü 'ka, kö -yö "suü sië 'mɛ 'wo =nëng mɛ =gban

-go 'gbannë 'gü -wɔn 'gü bha- -nu -gɔ. ¹³-Dhe 'ö kwa dheebhang Zuifö -nu 'dhe 'wo gun mü bha 'wo- -dhe yö, 'yö 'wo wo zü bɔ Piedhö 'ka, 'yö 'wo -kan 'pö 'me 'waa Zuifö 'ka bha- -nu -bha. 'Yö Baanabasö yöö -dɪ 'pö 'ö -da -flü bha- 'gü- -nu 'piü. ¹⁴-Dhe 'a 'wɔn bha- -dhe yö, 'ö 'a- 'wɔn dɔ =dhe tean- -zian 'ö Atanna -bha naɔ -së bha 'ö kwa -klang -kë 'ka bha 'waa- -ta 'zü, 'yö 'a- pö Piedhö -dhe me =gban 'yaan mü 'a- pö: «Piedhö, bhi 'ö bhi -zë 'i Zuifö 'ka, 'bha -tosea kë 'me 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü yö =dhe 'pë 'bhaa Zuifö 'ka -a 'dhö, 'bhii- -nu -bha 'tɔng- 'kun bha -oo, i -mɔɔ -bha 'zü -deewo i zun 'me 'waa Zuifö 'ka bha- -nu 'dhiü kö -wo -tosea kë =dhe Zuifö -nu 'dhö -kɔ -kë =dhe?»

**Me =gban "pepe -bha -dha 'dhang -bho Yesu "dhiü
-sü -në- 'saa- 'gü -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë**

¹⁵-A pö 'a- wo 'dhü bha- 'klɔɔ- -mü -dhe yi -zë yi -bho Zuifö 'ka, 'wii yi 'kpɔ Atanna -bha 'tɔngbhome 'ka =dhe me "wɛɛ -kpɛa 'dhö. ¹⁶"Kɛɛ yö -zë =gban 'gü yi- 'wɔn dɔ -sü 'ka 'kpakpadhö =dhe za -yö -dhi me -gɔ Atanna -kuu 'dhiü 'dhang -bho Yesu Klisi 'dhiü -sü doseng =në- 'gü, 'yaa dɔ -a -bha 'tɔng- -kun -së -sü -bha. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö yii -dɪ 'pö 'yi 'dhang bho Yesu Klisi -wɔn 'dhiü kë 'dhü kö 'yi dha bha 'yö bha, kë 'dhü kö 'yi dha yö =në- -bha, =dhe 'ö -kë =dhe me 'bha -me 'bha 'yii 'dho dha -a -bha Atanna -bha 'tɔng- -kun -së -sü -bha bha- -wɔn 'gü. ¹⁷=Ya kë 'dhü 'me 'yi Zuifö 'ka bha 'ya yi -dɪ kë =dhe 'me 'waa Zuifö 'ka- -nu 'dhö kë 'dhü kö 'yi dha Klisi =në- 'saa- 'gü 'dhang -bho -a 'dhiü -sü 'gblü 'piü bha -oo, kö Klisi =në yi -kë 'wɔnyaakëme 'ka bha -ee? -Abin! =Ya kë =dhe 'ya yi -dɪ -da 'zü -deewo 'tɔng- -gɔ =dhuëndhe 'gü kö 'yi -tosea kë =dhe 'me Atanna 'yii -gasite kë- -dhe, 'ö 'ö -dɪ -dhi -a -dhe -dhe mɔɔ- sië 'tɔng- 'kun -sü -në- 'ka -a 'dhö kö 'ya 'gla 'zü -deewo 'wɔnyaakëme 'gü -naa bha. ¹⁸-A pö 'a- wo 'dhü bha- 'klɔɔ- -mü -dhe pë 'dhe 'kö me -ya bo- see- -sü 'ka, =yaa- baa- -dee wo kö yö =në 'ö -dɪ -da 'wɔn 'gü. ¹⁹-A -gen -mü -dhe Atanna -bha 'tɔng- -zë 'ma ga 'nu- -gɔ, 'kɛɛ 'sa 'tɔng- bha yöö -dede -në- -kë 'dhü 'yö 'a ga bha- wo, kë 'dhü kö 'a -tosea kë Atanna -bha -kë 'gü, -a -gen -mü -dhe ga 'ö Klisi -ya wo 'dhü -bha bha -yö -ga ma =në n -wɔn 'gü, =ya kë 'dhü kö ma =në 'a ga bha. ²⁰-A kë 'dhü -sü bha- 'gü kö mang -dede -zë 'maa -tosea kë sië 'zü, 'kö Klisi =në -tosea kë sië n 'gü, kö ma -tosea a- kë sië -taamasü ya- 'gü bha a- -kë 'dhang -bho Atanna -bha 'në 'ö n -dho -ya -kë 'ö 'ö -dɪ nu n -wɔn 'gü bha =në- 'saa- 'gü 'dhang -bho -a 'dhiü -sü 'gblü 'piü. ²¹-A -kë 'dhü -sü bha- 'gü, 'mii 'dho 'wɪ- -bha kö 'a n -kɔ bho -gasite 'ö Atanna -ya -kë n -dhe bha- 'gü. -A -gen -mü -dhe -ya kë =dhe dha -sü 'ö- 'piü -a -gen -ya kë -a -bha 'tɔng- 'kun -sü -zë 'ka, kö Klisi ga -gen 'yii kë.

**-Naa 'ö 'dhang -bho Atanna "dhiü -sü waa- -bha 'tɔng- 'kun
-sü -a -nu =zinng 'gü -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë**

3 ¹Aa, Gadhatö -me -nu, ka -ta -ma -sü =tɔn -kɛɛ! "Eɛn pë =në 'wo- -da -sü 'ka ka 'yan 'gü =zɔɔ -ee? "Kɛɛ 'sa ga 'ö Yesu -ya wo 'dhü -bha bha

a kē- -gen bho ka -dhe 'ö 'a- bho ka -dhe 'ko -ta 'kpakpadhö. ²-Yö n "piü -dhe dheε" 'kpö do 'ö maa- kē ka -gö bha 'ka- -yö bö n -gö. Atanna -bha 'tong- 'ö Moizö -ya -ben zē bha- 'kun -nē 'ka- wo -sē 'yö ö -bha 'Nii- 'slüöslü nu ka -dhe, "εεn -ya -nu ka -dhe -a -bha naö -sē 'ka- ma 'ö 'ka 'dhang bho- "dhiü bha -nē- -wön 'gü? ³-Tama -dhe suu 'dhe 'kö 'ka- kē siē bha- kē -gen -mü -mē 'ka "kεε kö ka 'ta -sü Atanna -bha zian -ta -sü zü -bho -a -bha 'Nii- 'slüöslü faan -nē- 'ka? "εεn -yö ka "piü -dhe 'ka- "dhiü -ya ka -dü faan 'ka -ee? ⁴"εεn kö 'wön "gblügblü -nu 'ka -ziö 'gü bha- -gban- kē "wlaawön 'ka -ee? -A yö -zē yaa- dö -gbleεn. ⁵"εεn -yö ka 'gü -dhe "dhabhliwön -nu 'ö Atanna -ya -kē ka kpö 'gü ö -bha 'Nii- 'slüöslü faan 'ka bha -ya kē "dhü 'ta 'ka- sü -a -bha 'tong- 'ka -nē- -wön 'gü -ee? -Abin! -Ya -kē "dhü 'dhang 'ka- bho- -bha naö -sē (yi- dö ka -gö) bha- "dhiü bha -nē- -wön 'gü.

⁶Yö -nē- -wön 'gü 'yö -ben zē -sü 'ka -a -bha 'tong- 'sëédhe 'gü Ablaamö -bu 'gü -dhe:

«-Yö kē 'dhang -nē- bho Atanna "dhiü 'yö- pö- -bha -dhe pö 'aa- -bha.»

⁷A -kē "dhü -sü bha- 'gü, -a -dheε -bha -dhe 'ka- 'wön dö -dhe 'mε 'wo 'dhang bho Atanna "dhiü bha -nē 'wo Ablaamö suu -dede 'ka. ⁸'Sa 'mε 'waa Zuifö 'ka za 'ö dho dhi- -nu -gö Atanna wëédhö -a -nu -bha 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü 'saa- 'gü bha- -ben -yö -gun zē -sü 'ka 'pö Atanna -wu 'gü. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klöw- -mü -dhe -ya yi -to "dhiü 'ö- pö Ablaamö -dhe 'ö- pö:

«'Dhuë- -dho "segö "pepe -gban 'gü -mε -nu 'kun bhi -nē i 'saa- 'gü!»

⁹Wön 'ö- -wön 'gü 'yö 'mε 'wo 'dhang bho- "dhiü -dhe Ablaamö 'dhö, 'yö- -bha 'dhuë- -ya -nu kun bha 'yö bha.

¹⁰Kεε mε "pepe 'kö 'wo- pö wo -dü -dhe -dhe wo -zē woo dha -sü -slöw- -bha 'tong- 'kun -sü -nē- -bha bha "dhang -dho -a -nu 'kun. -A 'klöw- -mü -dhe -yö -ben zē -sü 'ka- -wu 'sëédhe 'gü -dhe mε "uε mε 'ö 'tong- "pepe 'ö Atanna -gö 'sëédhe 'gü -a doseng -zian to, -a "dhang -dho -mε 'kun. ¹¹Za -dhi mε -gö -sü 'ö Atanna -kuu "dhiü -a -bha 'tong- 'kun -sü -bha 'yaa -to -bha -wön 'ka -zianwo 'wön 'ö- 'gü yö -mü -dhe, -yö -ben zē -sü 'ka- -wu 'sëédhe 'gü -dhe 'bha 'gü mü 'zü -dhe:

«'Mε 'ö dho kē Dhame 'ka, 'ö Atanna dho- pö- -bha -dhe pö 'aa- -bha, -yö -dho 'sü -a -mε -bha 'dhang -bho -a "dhiü -sü -nē- -bha.»

¹²'Sa 'mε 'ö- "piü -dhe 'ö dha -a -bha 'tong- 'kun -sü -nē- -bha, kö- -mε 'yii "wü -nē- wo 'dhang -bho -a "dhiü -wön -bha 'ö zuë" "piü bha. -A -gen -mü -dhe -yö -ben zē -sü 'ka -a -gö 'sëédhe 'gü -dhe:

«'Mε 'ö pē 'ö 'tong- -ya pö- 'gü -wön -kē, -a -mε -dho dha yö -nē- -bha.»

¹³Kεε Klisi -ya kwa dha 'tong- 'kun -sü -bha "dhang bha- -gö. -A 'klöw- -mü -dhe "dhang 'ö yöö kwa 'kun 'nu 'tong- bho -wön 'gü bha Atanna

yaa- -da -a "piü, =yaa- kē kwa -gɔ -ta 'dhu -pē 'ka. -A -gen -mü -dhe -yö -ben zē -sü 'ka Atanna -gɔ 'sēēdhe 'gü -dhe:

«Me "ɔɔ me 'wo- dun "dhü -zē -bha,
kö "dhang =nē- -me -bha.»

¹⁴Kē "dhü kö 'dhuē- 'ö Atanna -ya "plüün bho Ablaamö -dhe ('ö -gban dha -sü 'ö 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü 'saa- 'gü bha- -bha) bha -yö kē 'pö 'me 'waa Zuifö 'ka- -nu -dhe Yesu Klisi =nē- 'saa- 'gü, kē "dhü kö Atanna -bha 'Nii- "slüüslü 'ö- "plüün bho bha 'kwa- -slɔɔ 'dhang -bho "dhiü -sü =nē- "gblɔɔ "piü.

¹⁵N dheebhang -nu, a -dho 'wɔn zɔn 'sü me "bhu- -nu kwa wɔ -kɔ =nē- -ta 'yö 'a 'wɔn bha- 'klɔɔ- pö- 'ka ka -dhe. -Yö n 'gü -dhe kö me -yö 'to 'yaan -yö 'ö 'kean- -gblü -kɔ pö, =ya ga yi 'ö- 'ka, -kɔ do 'ö- pö- 'ka bha 'yö 'wo- -kē 'ka, 'waa- bho- -bha "ɛn 'waa- 'bha -da -ta. "ɛn 'yaa "dhü -ee?

¹⁶Atanna -yö "plüün -bho 'pö Ablaamö -dhe -kɔ do bha =nē- 'gü waa- suu 'dhö. 'Yaa -ben zē -sü 'ka -a -wu 'sēēdhe 'gü -dhe: «Kaa- i suu -nu», =dhe pē 'ö 'gbe -a 'dhö, "kɛɛ -ya -pö: «Kaa- i suu». Kē "dhü kö -ya -zɔn kwa -dhe =dhe -yö -wɔ Klisi yöö do =nē- 'ka. ¹⁷'Ma- pö "dhü kö a- -pö Atanna -ya 'ö bo 'nu 'wɔn 'ö yöö kē dhia" bha- "kpläng bho -sü 'ka Ablaamö -bha 'nu yi 'bha 'ka =dhe -kɔ 'wo 'kean- -gblü 'ka bha- 'dhö, 'yaa -bho -bha -pē 'ka 'zü, -a 'klɔɔ- -mü =dhe 'ö 'tɔng- -zē dɔ "tɔng 'ö- 'gü bha kö 'ö 'wɔn bha- "plüün bho Ablaamö -dhe -a -kwe =ya kē -kwe käng -yiisiö waa- -kwe -kaɔng -yaaga. =Ya kē "dhü kö 'tɔng- 'kö bha 'yii 'dho pē 'bha bho "plüün 'kö Atanna -ya bho bha- -bha 'zü =naa bha. ¹⁸-A -kē "dhü -sü bha- 'gü, =ya kē =dhe 'wɔn -sē 'ö Atanna -ya "plüün bho "dhü bha me =yaa- -slɔɔ- -bha 'tɔng- 'kun -sü -zē -bha, kö 'yii kē "plüün 'kö- bho bha- 'gü -wɔn kē -sü 'ka =naa bha. "Kɛɛ 'sa kö -yö -gasite -ziisü bha- -kē Ablaamö -dhe "dhü "plüün 'ö- bho- -dhe bha =nē- -wɔn 'gü.

¹⁹'Sa -ya 'to yö -zē -bha kö Atanna -bha 'tɔng- dɔ -gen =nē kē -kē -mē 'ka? 'Tɔng- dɔ 'ö- wo bha -ya -wo "dhü kö 'ö- -da ("plüün 'ö- bho Ablaamö -dhe bha =nē- -ta) kö 'wɔn 'dhe 'ö 'yaa- -dhidhewɔn 'ka bha me "bhu- -nu -wa dɔ =nē- wo, kö -yö 'to- 'ka "dhü -yö zun- 'ka Klisi 'ö Ablaamö suu 'ka 'ö Atanna -ya -dhiang zē bha- nu -sü -bha. Atanna -bha "kiē -nu -wa "dhiü -loo Moizö =nē- -bha 'yö- -loo kwa -bha. ²⁰("Kɛɛ "plüün 'kö- bho Ablaamö -dhe bha) yöö =dede =nē- -loo- -bha, 'yii bɔ- 'ka me 'bha -ta.

²¹⁻²²'Ka 'dho ka -zu 'gɔn =dhe =ya kē "dhü kö "plüün 'ö- bho "dhü bha =ya bho- -bha =naa bha. -A 'klɔɔ- -mü =dhe me- -dha 'nu 'tɔng- 'kun -sü -zē -bha Atanna wēēdhö kö 'yii 'dho me -mawɔn 'to 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü -zē -bha. "Kɛɛ 'yaa "dhü. -A -gen -mü =dhe -a -wu 'sēēdhe -ya -pö kwa -dhe =dhe me =gban "pɛpɛ -wo 'wɔn yaa -gɔ =dhuēngdhe 'gü, kē "dhü kö 'wɔn 'ö- "plüün bho bha 'me =wa 'dhang bho Yesu Klisi "dhiü =nē -wa -slɔɔ.

²³'Ö gun kö dha -zian 'ö bɔ 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü -ta bha- "dhiü 'yii "pu -kö kwa -gɔ, me =gban "pɛpɛ kwa -gun =dhuēngdhe 'gü 'tɔng- =nē- -gɔ,

'me ö yöö zian bha- "pu kwa -dhe bha- "dhiü "gan kian 'ka. 24-A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'tong- -në gun "yan 'to sië kwa -bha 'ö dho 'ö zun- 'ka Klisi nu -yi -bha, kë "dhü kö kwa -kë "slüöslü -sü 'ö Atanna wëëdhö bha- -gen -yö -gban 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü -në- -bha. 25 "Tüng 'kwa gun do sië- -gö "dhü bha -ya -loo, kwa -gödhüme 'ö gun bha kwa -kö 'yaa- -gö -gwë =wlöö 'zü.

26-A pö 'a- wo "dhü bha- 'klöw- -mü -dhe 'dhang 'ka- bho Yesu Klisi -wön "dhiü bha ka -kë Atanna -bha 'në 'ka yö =në- -wön 'gü. 27 Me "pepe 'ö =wa ka -bö Yesu 'ka -zu bho bha- "dhiü -bha -ya kë =dhe 'pë 'ka "bhεε -dee -da -a 'dhö. -A "bhεε -dee 'ö "dhü bha -në Klisi 'ka. 28-A -kë "dhü -sü bha- 'gü, Zuifö -mü i 'ka "εen 'bhaa Zuifö 'ka, =dhuëng -mü i 'ka "εen 'bhaa =dhuëng 'ka, -a 'bha 'yaa- 'gü 'zü. Dhebhö -mü i 'ka "εen göwön- -mü i 'ka, -a =gbaan yën, -a 'klöw- -mü -dhe me =gban 'ka kë do ka -bha -kplü Yesu Klisi -bha -sü 'saa- 'gü. 29-A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ya kë =dhe 'ka kë Klisi -zë -bha 'ka, kö 'ka kë Ablaamö suu 'ka =naa bha, kö Atanna -bha -gasite bha -yö -dho kë ka -dhe =dhe -kö 'ö- "plüün bho- 'ka Ablaamö -dhe bha- 'dhö.

4 1 'Pë 'ö n "piü =dhe 'a- pö bha -kaa -ga 'ö ya: Yö -mü =dhe 'në 'ö- -dhe 'dhö- -bha =dhe yö =në -yö 'ö dë 'kean- 'sü -dhe 'bha =kpaö -yi -bha bha, 'kö 'zü pë "pepe 'ö mü -a =gban yöö kë- -bha 'ka, "kεε 'tüng 'ö -tun 'ka 'në 'dede 'ka bha kö =zinng 'bha 'yaa waa- =dhuëng 'ö 'kwoödhö 'mü bha- -nu =zinng 'gü. 2-A 'klöw- -mü -dhe 'ö -tun 'në -zë 'ka "dhü "tüng 'ö- 'gü bha kö -yö -tun 'me 'wo "klv bho sië waa- -bha -kwεε- -nu bha- -nu -bha bha =në- -nu -kö -bha, 'ö to- 'ka "dhü 'ö zun- 'ka yi 'ö- dë -ya -ya bha- -bha. 3-Kö do bha- 'gü, 'ö -gun kö kwa -tun 'në 'ka Atanna -wön "gbluv "piü, kö kwa -tun =dhuëng 'ka 'pö "kprung =taa -wön -nu -gö. 4 "Kεε =dhe 'ö "tüng 'ö Atanna -ya -ya -ya -loo, 'yö 'ö Gbö bö, 'yö dhebhö do -ya kpa, 'yö dho 'pö 'ö -da 'tong- 'ö- do Zuifö -nu -dhe bha- -gö =dhuëngdhe 'gü, 5 Kë "dhü kö 'ö -kö -yö =möö 'me 'wo gun 'pö =dhuëngdhe 'gü 'tong- bha- -gö bha- -nu dha -sü -bha, kë "dhü kö 'kwa kë 'pö Atanna -bha 'në 'ka.

6 Wön 'ö- -wön 'gü 'yö 'ö Gbö -bha 'Nii- "slüöslü bha- -ya kaa -dü 'pö 'gü bha 'yö bha, kë "dhü kö -ya -zön =dhe 'ö -bha 'në -mü ka 'ka. -A 'Nii- 'ö "dhü bha =në- -kë 'yö 'kwa- -dhe kwa baa". 7-A -kë "dhü -sü bha- 'gü, kö 'kaa =dhuëng 'ka 'zü, kö 'ka kë Atanna -bha 'në 'ka, 'sa -ya kë "dhü kö 'pë 'ö- -ya -dhekpao dhia" saan 'ka 'ö -bha 'në -nu -gö bha 'ka kë 'pö- =slöwεε 'ka =naa bha.

Pödhö zuë" 'ö 'yaa gun 'waanu -sü 'ka Gadhatö -me -nu "piü -a -dhiang 'ö- zë

8 'Ö gun kö 'kaa Atanna do, pë -nu 'ö 'waa Atanna =dede 'ka bha -në 'ka gun- -nu -bha =dhuëng 'ka 'yö 'ka gun- -dhökë sië. 9 "Kεε do 'kwa- wo =taamasü ya- 'gü 'ö 'ka- do, -εε 'zü 'ö -ya ka do bha, -a -dhe 'yaa- -bha =dhe 'ka -da 'zü -deewo =dhuëngdhe 'gü "wlaapë -nu 'ö "st 'yaa- -nu -dhe bha-

-nu -gɔ. ¹⁰'Sa ka -tun -kö -dhekpacyi 'bha -nu, "ɛɛn "su 'bha -nu, "ɛɛn "töng 'bha -nu, "ɛɛn -kwɛ 'bha -nu 'wo mü -a -kian 'gü dɔ 'kwa- wo ya- 'gü. ¹¹-A -kë "dhü -sü bha- 'suü -yö n 'gü =dedewo. -A 'klɔɔ- -mü =dhe 'yaa n "piü =dhe Atanna -bha yë 'a- -kë ka kpö 'gü bha -yö kë "wlaawɔn 'ka.

¹²-A -kë "dhü -sü bha- 'gü n dheebhang -nu, -ka dɔ "gbu-, bhea" =në 'a- wo ka -dhe kö 'ka bho n -bha. (Ka ka -dɪ -da -kpla bha- 'gü 'zü -më -wɔn 'gü 'yö 'kaa ka kwaa- -zü.) "ɛɛn ma -zë 'maa =dhe =në- wo =dhe ka 'dhö -ee? ("ɛɛn 'maa gun Zuifö 'ka 'mii n -dɪ kë =dhe 'mɛ 'yaa Zuifö 'ka -a 'dhö -dha 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü 'ö 'yii -gban 'tɔng- 'kun -sü bha bha- -wɔn 'gü -ee?) -A pö 'a- wo "dhü bha 'yii kë =dhe 'ka 'wɔn yaa 'bha -në kë n 'ka. ¹³'Sa 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a Atanna -bha 'wɔn -taɔng -së bha- -bleblesü pö ka -dhe ka- -dɔ. Ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö =dhe 'ö gun "dhü kö n 'gü =në 'yaa -së. ¹⁴'Sa n 'gü -siö -sü 'ö "dhü bha yö -zë =gban 'gü, ka -wëédhe 'ö- "sinma -yö bho n "piü bha "kɛɛ 'kii -yënnng kë n -gɔ kö 'ka ka -kɔ "kan n "dhiü. Ka kë ka -kɔ -zian =në- 'ya n -dhɛng -bha =dhe mɛ- pë -ya Atanna -bha "kië -dhɛng -bha, "ɛɛn =dhe mɛ -dɔ Yesu Klisi yöö =dede -a 'ka. ¹⁵Ka =nii 'sinma 'ö -da n -wɔn 'gü "töng bha- 'gü bha -yö -kë mü =dhe =dɛɛ, -më -wɔn =në ka "dhiü =slɔɔ? 'Sa a -mɔɔ -bha 'a- pö- "töng 'dhe 'kö bha- 'gü =dhe ka -mɔɔ -bha 'nu 'ka ka "yanga -zian bho mü 'ka- nu n -dhe! ¹⁶"ɛɛn teanwɔn 'a- pö ka -dhe bha- -wɔn 'gü, 'ma kë ka 'yaa- 'ka -dɛɛ -ee?

¹⁷'Sa 'mɛ 'ka- -nu fië- bho sië n -bha =dɛɛ bha a- -pö ka -dhe =dhe "kpënnng- =në 'wo- kë sië ka -gɔ bha. -Së 'wo- kë sië ka -wɔn "dhü 'ö 'wo ka -yanyan -ya sië bha 'yaa "gblüüdhe "puu -ta. -Ya -nu "piü =dhe 'wo ka wë =në bho n -ta kö 'ka -kplü wo =në wo -bha. ¹⁸"Kɛɛ 'sa mɛ -wɔn -kë mɛ -gɔ "gbu- -sü bha 'yaa 'wɔn yaa 'ka, "kɛɛ kö yö "dhü 'wɔn -së =në- 'gü, 'ö "dhü 'pö "töng =gban 'gü. "Kɛɛ ka -bha bha 'yaa "dhü, 'a ka kpö 'gü =naa 'yö n -wɔn -yö -kë ka -gɔ. ¹⁹N bhang -nu, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö n "gblüüdhe 'dhö -tun n piü- 'zü -deewo ka -wɔn 'gü =dhe dhebho 'ö yöö 'në 'kpɔ -a 'dhö, 'ö dho to- 'ka "dhü 'ö zun- 'ka yi 'ö mɛ =gban dho- 'wɔn dɔ- 'ka =dhe Klisi =ya -wɛɛ =dede 'kun ka kpö 'gü -a -bha bha 'yö bha. ²⁰-A "sɪ =në 'yaa n -dhe "kɛɛ -kë ka -dhe 'gü -sü 'ö "töng ya- 'gü 'nu kö 'a dhiang bha- zë ka -dhe -kɔ "wɛɛ 'bha 'gü 'nu bha- -dho 'ö n -bha -a "sinma 'yaa 'dhö, -a 'klɔɔ- -mü =dhe ka -wɔn "suü =dede -yö n 'gü "töng ya- 'gü.

'Wɔn zɔan 'ö -gban Agaa waa- Saadha -a -nu -bha 'ö Pɔdhö -ya -zɔn

²¹'Mɛ ka- "piü =dhe 'ka 'to 'tɔng- =gban =wlöö bha 'ö =ya kë =dhe 'pë 'ö 'tɔng- -ya pö 'kaa- 'gü =në- ma kö 'ka- pö n -dhe. ²²-A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe 'tɔng- -ya -pö =dhe Ablaamö bha -yö 'nëgɔɔn =plɛ =në- kpɔ. Waa- -bha =dhuëngdhe ('wo- -dhe Agaa) =në 'wo- do kpɔ, 'yö waa- -dɪ "sɔn 'gü "pɛ -dhe 'ö yö -zë 'ö 'wlɔɔ- 'ka ('wo- -dhe Saadha) bha 'wo- do kpɔ. ²³'Në 'dhe 'ö- kpɔ =dhuëngdhe "dhiü bha -ya -kpɔ =dhe -kɔ do 'wo 'në kpɔ- 'ka 'wo -bho 'ka zii 'nu bha =në- 'dhö. "Kɛɛ mɛ 'dhe 'ö- kpɔ- mɛ 'dhe 'ö

'wɔɔ- 'ka, 'ö- "sɔn 'gü "pɛ -dhe 'ka bha- "dhiü bha yö -zë -yö -bho Atanna -bha "plüün 'ö- bho- -dhe bha -në -yënnng 'gü. ²⁴Kë 'ö- wo "dhü bha -yö -kë "dhü kö -yö kë 'wɔn zɔn -në- 'ka: -A dhebho -nu =ple 'wo bha -wo -dhe -mlɛɛ =ple 'ö Atanna -ya -da waa- mɛ "bhu- -nu -a -nu =zinng 'gü bha -në- 'dhö. -Mlɛɛ bha- -blɛɛsü 'ö- -da waa- Izraedhö -mɛ -nu -a -nu =zinng 'gü Sinai -tɔn =gbin- bha- -zɔn 'ka -në Agaa 'ka. 'Në "pɛpɛ 'dhe 'kö bho -mlɛɛ bha- 'gü kö -wo -dhuëng =në- 'ka. ²⁵Agaa bha -në -dhe Sinai -tɔn 'ö Adhabi -sɛ 'gü bha- 'dhö, waa- Zedhizadhémö -dhe 'dhe 'ö "kpung =taa -dɛɛ 'ö waa- 'gü -mɛ -nu =gban 'wo (Moizö -bha 'tɔng- -nu -gɔ -dhuëngdhe 'gü) bha -në 'wo do. ²⁶"Kɛɛ kwa -zë Zedhizadhémö -pö 'dhe 'ö dhang- 'gü, 'ö 'wɔɔ- -pö 'ka bha, yö -në -dhe kwa dhe 'dhö. ²⁷-A pö 'a- wo "dhü bha- 'kɔɔ- -mü -dhe Atanna -wu -ya -pö =dhe:

«Dhebhö 'ö 'në 'yaa gun i -gɔ bha i -nii -yö -da,
bhi 'ö 'bhii 'në 'kpɔ "gblüüdhe piü- dɔ bha,
-bhö "yuu 'sü zuë" =nii -da 'ka!
-A 'kɔɔ- -mü -dhe =saandhe
'ö =wa gun =wa wo kwaa- -zü bha
-yö -dho 'në 'gbɛ =slɔɔ
'ö -ziö 'ka =dhɔɔdhe -ta.»

²⁸Ka -zë, n dheebhang -nu, ka =dhe Izaakö 'wo- kpɔ "plüün 'ö Atanna -ya bho -a =yënnng 'gü bha -në- 'dhö. ²⁹'Ö gun zii 'kpa, 'në 'dhe 'ö bho -dhe "kpung =taa -në -nu 'dhö bha -yö -gun Izaakö suu 'gü -në 'ö yö -zë 'ö bho Atanna -bha 'Nii- 'slüüslü dhɔɔbhaa 'ka bha- -wëë -kë "dhiü bho sië. 'Sa -yö -tun "dhü -dɛɛ. ³⁰"Kɛɛ yö -zë =gban 'gü, Atanna -wu -ya -pö 'ö- pö:

«-Bhö -dhuëngdhe bha waa- gbö bha- -nu kë
kö -wo 'dho, -a 'kɔɔ- -mü -dhe
-a -dhe 'yaa- -bha -dhe waa- dhebhö 'dhe
'ö 'wɔɔ- 'ka bha- gbö -wo -ya 'kean- do -ta.»

³¹-A -kë "dhü -sü bha- 'gü n dheebhang -nu, kwa -zë 'kwii kë -dhuëngdhe bha- 'gü -në 'ka (kö 'kwa kë 'tɔng- -gɔ 'kun 'gü), 'wɔɔdhe bha -në 'kwa- -bha 'në 'ka, (-a -wɔn 'gü, Atanna -mɔɔ -bha 'ö 'ö -kɔ -ya kwa -bha kwa -bha 'dhang -bho -a Gbö "dhiü -sü -wɔn 'gü.)

**-Go -dhuëngdhe 'gü -kɔ 'wo -pu taa -sü -slɔɔ -a
-dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë Gadhatö -mɛ -nu -dhe**

5 ¹Kwa bho 'ö Klisi -ya wo -dhuëngdhe 'gü bha -ya kë "dhü kö 'kwa -ya =dede -në- wo kwa 'flëë- 'gü. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ya -dɔ 'flëë- 'gü -sü 'ka- -slɔɔ bha -kaa 'kun 'gbu- kö 'ka 'dho -da 'zü -deewo -dhuëngdhe 'gü.

²-Ka -dhe -ga, mang Pɔdhö -mɛ ma -në 'a- pö ka -dhe. =Ya kë -dhe kö 'ka 'dho 'zü -deewo 'gbannë 'gü (=dhe Zuifö -nu 'dhö kë "dhü kö 'ka dha), kö Klisi -ga ka -wɔn 'gü -gen 'yii kë. ³A- -pö ka -dhe 'zü -deewo 'a n kɔngga -ziö 'ka ka -dhe

"see -dhe me "uu me 'ö dho 'gbannë 'gü (kë "dhü kö 'ö dha), kö- -dhea -bha -dhe -a -me 'ö 'dhö, Atanna -bha 'tong- 'ö -ben zë -sü 'ka bha -ya -gban 'kun, 'ya 'dho-do -zian 'to. ⁴Me 'ka ka -dt 'dhia -ma Atanna 'gü -dhe mɔɔ- sië- -bha 'tong- 'kun -sü -në- 'ka bha, a- -pö ka -dhe -dhe 'ka- kë "dhü kö 'ka "kan Klisi -bha, 'sa kö -gasite 'ö Atanna -ya -kë ka -dhe 'ö ka dha bha 'ka "kan- -gban -në- -bha bha. ⁵Yi -zë yi -bha 'ka, yi -zu 'dhö- 'dhe 'ö- 'gü, 'ö 'yi -ya -sü 'ka- -gɔ, yö -mü -dhe pö 'yii 'dho kë yi -bha Atanna wëëdhö yë 'ö- -bha 'Nii- 'slüüslü -ya -kë kwa -bha -zu -yö -a -dhe -sü 'gü, -a -bha 'gügubudhe -bha bha -në- -bha. ⁶-A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü -dhe -ya kë -dhe 'kwa -kplü -sü -zë 'ka Yesu Klisi -bha, -dho 'gbannë 'gü -sü oo, -to -kplëë 'ka -sü oo, -a 'bha 'yaa 'wɔn 'bha 'ka, kö 'wɔn 'ö -ya 'to 'wɔn -bhlëësü 'ka yö -mü 'dhang -bho Yesu 'dhiü -sü 'ö -me -ya 'gü -wɔn -gban -kë -dho 'gü bha -në- 'ka.

⁷'Wɔn bha- zü 'ka kë- bho "dhiadhiasü 'ka bha 'dee ka -kɔ bho- -bha? 'Dee- pö 'ka Atanna -bha tɛanwɔn bha- bho ka "tuɔ? ⁸-Yö kë ka 'yaan -dhe -wu 'wo- pö ka -dhe 'ö ka -zu kun bha 'yii 'go Atanna 'ö ka -dhe sië bha- "piü. ⁹'Sa -a pö 'wo- wo -dhe "seke 'në 'dëdë 'ö 'dhö -waa- -da 'bluu- -büü -bha -ya -da "dhiü bha 'yaa -sua 'ka. (-A -wɔn 'gü kö me do zian -ya kë "dhü ka kpö 'gü -yö -mɔɔ- -bha 'ö 'me -gban bho zian -ta.) ¹⁰"Kee 'kö 'zü yöö kë "dhü, n Dëme bha -yö n -zu -gban ka -wɔn 'gü, 'ö n 'dhang bho -sü 'dhö- "dhiü 'kpakpadhö -a -wɔn 'gü -dhe ka -dho ka -zu 'gɔn 'pö -dhe -kɔ 'a- gɔn- 'ka -a 'dhö. 'Sa 'me 'ö Atanna -wɔn 'ma sië -zukplü -bha ka -gɔ bha, kö 'zü 'ö -kë me "uu me 'ö- 'ka, Atanna -dho 'wɔn bho- 'gü.

¹¹Ma -zë n -bha 'ka, n dheebhang -nu, 'mii- pö -dhe 'me 'bha 'go 'gbannë -në- 'gü 'yö 'i dha -sü -slɔɔ. A- -pö 'me 'bha bɔ Klisi 'ö ga "dhü -bha bha -në- 'ka 'yö 'i- -slɔɔ. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wo n -wëë -kë "dhiü bho sië -kpeawo bha 'yö bha. Yö -zë 'yaa "dhü 'nu kö 'yii 'dho kë me 'bha -siödhewɔn 'ka. ¹²'Wɔn -zian 'ö n zuë" 'dhö bho sië- -bha yö -mü -dhe kö 'me 'wo ka -klang kë sië "dhü, 'ö 'wo ka zuë" kaan- sië "kwëë 'ö- -nu "piü -dhe 'ka 'dho 'gbannë 'gü bha (-wa 'dhe -zian 'ö -ziö -a 'dhe bha- -ta bha- kë), kö -wo wo bho gɔɔndhe 'gü, kö- -nu 'gü -në -yö see- do.

¹³"Kee ka -zë, n dheebhang -nu, ka -dhe 'ö Atanna -ya wo bha -ya -kë "dhü kö 'ka -da ka 'flëë- -në- 'gü. -Kaa kë -në- wo -së kö -a -ya -dt 'flëë- 'gü -sü 'ö "dhü bha 'ka 'dho- kë 'wɔn -dɔ 'gü -gɔ 'ka kö 'ka -tosea kë ka -dt dhɔɔbhaa 'ka. Kaa -zian -zë -ka -tosea kë -dho -në- 'gü ka 'ko "piü kö 'ka ka 'ko -nu -ta 'kun. ¹⁴-A -gen -mü -dhe Atanna -bha 'tong- "pepe bha- -gban -yö -slɔɔ -a doseng -në- 'gü. 'Yö -kë:

«I këyɔɔ -dho -yö i kë -dhe i -dt 'dhö» bha- 'ka. ¹⁵"Kee -ya kë -dhe 'kii "yan -zë dɔ ka 'ko -nu -bha, kö 'ka ka 'ko 'kun -dhe "bü -wü -nu 'dhö, kö kaa ka 'ko -nu 'gü see- -naa bha. -Ka ka -dt 'kun yö -në- -gɔ.

Atanna -bha 'Nii- 'slüüslü -wu -bhlëë -ya -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

¹⁶'Ö "dhü 'dhö -mü, (n dheebhang -nu,) -ka dɔ "gbu- kö 'ka ka "tu 'to Atanna -bha 'Nii- 'slüüslü 'ö ka 'gü bha- -wu -bha kö 'ka- -bhlëë -ya, kö yö -në

-yö zun ka -dhe "dhiü. 'Ka 'dho -tosea kë ka -dt -nii -bha. 17-A -gen -mü -dhe -tosea 'dhe 'ö me -ya -kë me -dt -nii -bha bha waa- 'dhe 'ö go Atanna -bha 'Nii-bha- 'gü bha- -nu kë -kɔ 'yaa do, 'yaa bhɔ -zianwo 'kwëë-. 'Wɔn 'ö- wɔn 'gü 'yö 'kii 'dho ka -bha 'ö -dhi ka -dhe -në- kë bha 'yö bha. 18-Ya kë -dhe Atanna -bha 'Nii- 'kö bha 'ö ka -dhe "dhiü, kö- -bha 'tɔng- 'yaa ka -ta 'zü -naa bha.

19'Sa me -dt -dhidhewɔn -nu 'ö 'dhö 'yaa -dhenɔ. Yö -mü "yënnɔ dɔ -sü -nu oo, -zua zë -sü -nu oo, 'wɔn "bhluubhlu -nu kë -sü -nu oo, 20-gebhɔ -nu -dhɔkë -sü -nu oo, "zɔvdhe kë -sü -nu -në- 'ka, 'yö 'wo -ya wo 'ko -san 'ka, 'yö 'wo "dhinaa -nu ma, 'yö 'wo =drɔ -nu -kë wo "kwëë, 'yö bhɔɔ =në ma me 'gü 'wɔn =gban -wɔn =gban 'gü, 'yö 'wo -kë -due 'kɔɔ- me =në- 'ka, 'yö 'wo zaɔdhe -da wo "kwëë, 'yö 'wo wo 'ko -nu -pe 'gü. 21 Zuë" -bhɔ pë -bha -sü -nu, we "gblügbü mü -sü -nu, waa- "gblüüdhe "gbeadhe kë -sü -nu 'wo bha, "ëɛn 'zü 'wɔn -nu 'wo bhɔ -a 'dhe -nu bha- -nu -bha bha- kë -sü -nu bha =në- 'ka. 'Sa 'ma- -blëesü pö 'nu ka -dhe, 'yö 'a- 'bha pö sië 'zü bha: A- pö -dhe me "pepe 'wo -tosea -kë -dhe -kɔ bha- 'dhö -a 'bha 'wii 'dho -due =slɔɔ Atanna -bha -gblüüdhe bha- 'gü.

22"Këe Atanna -bha 'Nii- 'slüüslü -zë -yö -dhɔ =në- -da me -zu -bha, 'yö me =nii -yö -da, 'yö me zuë" -yö 'waanu, 'yö me zuë" -yö -kë 'zü -sëa, 'yö me "klv 'dhö -dhi, 'yö me 'dhö =gbaɔ me -nu -gɔ, 'yö me 'yaa -wu =plë pö, 'yö me 'dhö -kë dhɔngdhɔngsü me "pepe =gban -dhe, 'yö me -kɔ -yö =mɔɔ me -dt =sɔng -bha. 23'Sa -tosea -kë -kɔ suu 'dhe 'kö bha Atanna -bha 'tɔng- 'yaa -kɔ 'ka. 24Me "pepe 'ö =wa kë Yesu Klisi -bha 'ka, wo -zë =wa wo bo wo -dt 'ka, 'wɔn yaa -nu 'wo gun- -nu -dhidhewɔn 'ka, 'ö- -nu zuë" gun bhɔ sië- -bha bha =wa "kan- -bha, =wa kë -dhe me =ya ga -zian -në- wo 'pë 'ö- -gɔ -a 'dhö. 25=Dhe 'ö -kë -dhe Atanna -bha 'Nii- bha =në =sii -kë kwa -dhe bha, -a -dhe a -bha 'pö -dhe yö =në -yö zun kwa -dhe "dhiü kwa "ta -kɔ -nu 'gü. 26'Kwa 'dho kwa -dt 'sü 'kpii-, 'ö 'kwa kwa 'ko -nu -wu ga -wo 'ka -nu -bha, "ëɛn 'zü 'ö kwa "teado -san -yö kwa -kë -a -dɔa pë "piü.

Kwa 'ko -nu -kwëe bun -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

6 1N dheebhang -nu, =ya kë -dhe 'ka "kan ka -bɔ Yesu 'ka "yɔɔ 'bha 'gü kö -yö 'wɔn yaa suu "bv suu 'ö kë sië, 'me 'ö ka -zë Atanna -bha 'Nii-bha 'ö ka 'gü bha, -kaa 'slë mɔɔ- kö -yö -da zian -së -ta, -ka -dhio dɔ- -ta, "këe -ka ka zuë" =zɔɔ kö 'ka- dɔ -wu "nëɛɛɛ 'ka. 'Me 'i dho- -dhio bha- dɔ "dhü bha bhii -dt 'pö -bhö i -dt 'kun, kö 'bha 'dho -da 'wɔn yaa bha- 'gü 'pö. 2-Ya 'go yö -zë 'gü, 'wɔn "pepe 'ö yaa- -da ka -ta, -ka ka 'ko -nu -ta 'kun- 'gü. 'Ka- kë sië "dhü kö ka Klisi -bha 'tɔng- bha =në- =bhlëë -ya sië bha. 3Me 'ö 'yaa pë 'bha 'ka, =yaa- pö ö -dt -dhe 'ö pë 'bha 'ka, kö -yö "kpënnɔ- =në- -kë sië ö -dt -gɔ "wëwëe. 4'Me 'ö 'dhö -yö ö -dt "ta -kɔ -ga, "ni 'ö =mɔɔ- -bha 'ö ö -dt =gɔɔɔ, kö -yö ö -dt =gɔɔɔ 'ö këwɔn -bha, kö 'ya 'dho- -ya me -kpea -nu -bha "dhiü 'ö ö -dt fië- bho- -nu -bha. 5-A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü -dhe 'me 'ö "dhü -yö -dho dɔ Atanna -kuu "dhiü 'ö =sɔng =në- 'ka.

⁶Me 'wo- -klang kē siē Atanna -wu 'ka, -a -dhea -bha -dhe -a -me -yö ö -slɔɔpē bha- 'bha -gbaɔ 'me 'ö- draan- siē bha- -gɔ.

⁷'Ka 'dho ka -dɪ -tama, me 'bhaa "kpēngg- kē Atanna -gɔ. "Dhü 'ö me -ya ta 'yö me -ya bhe bho. ⁸'Me 'bha -tosea kē i -dɪ -nii -bha, -a -trɔɔn 'ö ga 'ka bha -nē 'i dho- -slɔɔ. "Kee 'bha -tosea kē -dhe -kɔ 'ö Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -ya -zɔn 'ka i -dhe -a 'dhö, i -dho -sii 'ö 'yaa yēn bha- -slɔɔ -a 'saa- 'gü. ⁹Kwa 'gü 'ya 'dho ga 'wɔn -sē kē -sü 'ka. -A 'klɔɔ- -mü -dhe kwa 'gü 'yii ga 'wɔn -sē kē -sü 'ka, kwa -dho -a -trɔɔn -slɔɔ Atanna -bha zadɔyi 'ka. ¹⁰-A -kē "dhü -sü bha- 'gü, 'wɔn -sē kē "sɪ -zē 'ö -tun kwa -dhe, -ka -kwa kē "tüng -gban -tüng -gban 'gü, "kee -ka -kwa kē kwa dheebhang -nu 'wo Yesu -bha 'ka bha -nē- -nu -dhe 'kpiisü.

'Sēedhe 'ö Pɔdhö -ya kē bha- -gɔ -dɔ -ta -wu

¹¹Mang -dede =nē 'a 'sēedhe ya- -ben zē n -dɪ -kɔ "dhe 'ka -dhe -kɔ 'ö kaa -dede ka 'yan 'dhö- -bha 'ka 'ö- "yanga -gban 'dhö "gblüglü bha- 'dhö 'yö 'a- bɔ ka -dhe bha. ¹²A- -pö ka -dhe -dhe 'me 'wo -gban siē ka -bha -dho 'gbannē 'gü -wɔn 'ka bha -wo wo -dɪ -dhi me -nu -dhe -dhe =nē- mɔɔ- siē, kē "dhü kö 'wa 'dho- -nu -wēedhe bho -a pö -sü 'ö =dhe Klisi -bha ga 'ö- wo "dhü -bha bha 'me 'bha 'dhang bho yö =nē- "dhiü kö 'bha dha bha- -wɔn 'gü. ¹³'Me 'wo "dhü bha wo -zē 'waa Atanna -bha 'tɔng- -kpea =bhlēē -ya, -wa -kē "dhü kö 'wo wo 'tɔ =nē- 'kun ('dho 'ö kaa- bho 'gbannē 'gü kö 'ka bɔ- -nu 'ka bha- -wɔn 'gü). ¹⁴"Kee ma -zē 'wɔn 'ö n "piü 'a n 'tɔ 'kun- 'gü yö -mü kwa Dēme Yesu Klisi -bha -dɔ "dhü -bha -wɔn bha -nē- 'ka. -A 'klɔɔ- -mü -dhe -a -dɔ "dhü -bha -sü bha -nē- -wɔn 'gü, 'yö 'ma kē -dhe 'me =ya ga =nē- wo -a 'dhö "kpungtaapē -nu -gɔ, 'yö (me -dɪ dhɔɔbhaawɔn "pepe 'ö "kpung =taa yö bha), =wa kē 'pö -dhe 'pē -ya ga =nē- wo -'dhö n -gɔ. ¹⁵-A -kē "dhü -sü bha- 'gü, -dho 'gbannē 'gü -sü oo, -to -kplēē 'ka -sü oo, -a =gban -yö "wlaawɔn =nē- 'ka. 'Wɔn 'ö =bhlēēwɔn 'ka yö -mü (-tosea -kē Atanna -bha -zian -ta -sü kö 'i kē) =dhe 'me 'ö =ya bho -dee wo =nē- 'dhö bha =nē- 'ka. ¹⁶A -bhea Atanna -dhe kö me "pepe wo -tosea kē siē -dhe -kɔ 'a- pö- 'ka bha- 'dhö, -yö zuēwaanüsü nu wo =nē- -nu -dhe, kö -yö ö "klu- dhi- -nu -bha, waa- me "pepe 'ö =wa bɔ- 'ka -a -nu 'dhö.

¹⁷'Ya 'go yö -zē 'gü, =ya 'go =dē 'gü me 'bha -me 'bha 'ya 'dho- pö 'ö zuēdhiütē -ya n -bha 'zü tongtongdhö, -a 'klɔɔ- -mü -dhe "kpa- -nu 'wo n -bha ya =nē- -zɔn -dhe 'maa me "wē 'bha -bha -dhuēng 'ka kö 'yii kē Yesu -zē 'ka (-a -gen -mü -dhe ma -nu 'wo- bho- -wɔn 'gü =nē- "kpa- 'dhö n -bha ya!).

¹⁸'Ö "dhü n dheebhang -nu, kö kwa Dēme Yesu Klisi -yö -gasite kē me -gban "pepe ka -dhe bha 'aa -yö kē.